

Kirkelig fellesråd i Oslo

Kultur- og kirke departementet
pb 8030 Dep
0030 Oslo

dok 177

Kultur- og kirke departementet	
Saksnr. 200605811	Dato 30.11.06
Kode Ki-501	Del

Deres ref.:

Vår ref.: (bes oppgitt ved svar) 2006/193/kme

Dato: 29.11.2006

NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke – Høring

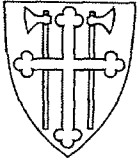
Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) behandlet "Stat-kirke" på sitt møte 10.10.2006. En redaksjonsgruppe utarbeidet forslag til høringssvar. Saken ble sluttbehandlet i Hovedkomiteens (arbeidsutvalgets) møte 29.11.2006.

Som ledd i arbeidet med høringsuttalelsen inviterte KfiO til folkemøte 12. september i Grønland kirke.

Med vennlig hilsen

Anne-Mari Egeland
leder

Valgerd Svarstad Haugland
kirkeverge

Kirkelig fellestråd i Oslo

NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke – Høringsvar fra Kirkelig fellestråd i Oslo

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken? (Dette er et spørsmål uten svaralternativer, med åpen rubrikk for fulltekst svar.)

Tros- og livssynsmessige uttrykk har en naturlig plass i samfunnets liv og representerer viktige samfunnsbyggende funksjoner og fellesgoder, i og for samfunnet. Det er viktig at samfunnet legger til rette for at tros- og livssynssamfunnene får gode rammebetingelser, slik at det sikres reell frihet til å utøve sin religion og sitt livssyn.

Den norske kirke skal fortsatt være grunnlovfestet – men med visse grunnlovendringer for å ivareta prinsippet om tros- og livssynsfrihet og prinsippet om likebehandling av trossamfunn.

Den norske kirke bør likevel ha en særstilling som tradisjons- og kulturbærer i det norske samfunnet. Den norske kirke representerer 85 % av befolkningen. Flertallet fremhever den samlende verdi som ligger i disse tradisjoner. Kristen tro og moral bidrar i vesentlig grad til et felles verdigrunnlag i samfunnet.

Den norske kirke skal fortsatt være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. Folkekirken skal være landsdekkende og beholde sin brede oppslutning og videreutvikle en demokratisk styringsstruktur.

Votering:

Enstemmig vedtatt.

2. Den norske kirke som statskirke:

Bør fortsette

Bør avvikles

Vet ikke/ ønsker ikke å svare

KfiO støtter en fortsatt statskirke, men med økt selvstyre og muligheter for reformer. Kirkelig fellestråd i Oslo presiserer behovet for reformer, og at det økte kirkelige selvstyre over tid bør omfatte bispeutnevnelser ved demokratisk valg kirkelig organ.

Votering:

Enstemmig vedtatt. Det var 40 stemmeberettigede tilstede.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

Grunnloven

Egen kirkelov vedtatt av Stortinget

Lov om trossamfunn

Vet ikke/vil ikke svare

KfiO anbefaler at Den norske kirke fortsatt bør forankres i Grunnloven og gis et nærmere rettslig rammeverk gjennom særlov vedtatt av Stortinget. Dette innebærer at lovverket må endres for å bygge opp under det kirkelige demokrati:

- GL § 2 suppleres med en understøttelsesbestemmelse i forhold til Den norske kirke. Det anses som legitimt at staten behandler Dnk noe annerledes enn andre trossamfunn. *Kirkelig fellesråd i Oslo legger til grunn at dette kan begrunnes saklig, og derfor ikke kommer i strid med grunnleggende menneskerettighetsprinsipper. Dette bl.a. fordi Den norske kirke både faktisk og historisk er et stort og dominerende trossamfunn vedt, inn i vårt monarki og vår statsskikk gjennom mange hundre år.*
- Opphevelse av bestemmelsen om den evangelisk-lutherske religion som statens religion erstattes med at samfunnet vil bygge på de kristne og humanistiske verdier, slik flertallet i Gjønnesutvalget går inn for.
- Opphevelse av oppdragerplikten i Grl. § 2 sees likedan som nødvendig for større grad av likebehandling.
- Kravet til kirkemedlemskap for statsrådene reduseres i GL § 12.

Voteringer:

1. Egen kirkelov/lovforankret folkekirke

14 stemte for, 26 stemte mot. Det var 40 stemmeberettigede tilstede under voteringen.

2. Lov om trossamfunn

2 stemmer for, 37 stemmer mot. Det var 39 stemmeberettigede tilstede under voteringen.

4. Hvordan bør den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke/ønsker ikke å svare

KfiO ønsker en offentlig finansiert kirke uten medlemsavgift, og med i hovedsak de samme finansieringsområder som i dag. Det må ikke innføres et tilleggskriterium for medlemskap i Den norske kirke i tillegg til dåpen. Dersom det innføres medlemsavgift kan dette bidra til en "foreningskirke" fremfor en folkekirke. I tillegg kan dette gå utover givergleden til nåværende givere. Det vil være uheldig for det frivillige organisasjonslivet som har sin inntekt både gjennom egne medlemsavgifter, og gjennom offentlig støtte basert på antall medlemmer.

En livssynsavgift etter Islandsk modell kan med fordel utredes videre. Dette innebærer at alle betaler avgift, men at den enkelte selv velger formålet pengene går til.

KfiO mener også at dagens ordning der kommunen finansierer kirkegårdene og kirkebyggene er en god løsning, på grunn av nærheten mellom behov og bevilgninger. Økt statlig ansvar for listeførte og fredete kirker er en viktig premis for å kunne ivareta et betydelig kulturminneansvar.

Nærhet og samhandling mellom menigheter og kommuner/bydeler er viktig. Finansieringsordningen er en premissleverandør for god samhandling. Bortfall av denne samhandlingen vil kunne få negative konsekvenser for samarbeidet menighet og kommune.

Votering

Enstemmig vedtatt. Det var 39 stemmeberettigede tilstede under voteringen.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningen bør være som i dag*
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer*
- Vet ikke/ønsker ikke å svare*

KfiO mener at lovverket uansett må forbedres for å bygge opp omkring det kirkelige demokrati. Dette innebærer at direkte valg til menighetsråd må videreføres og det bør innføres økt direkte valg til kirkelige styringsorganer på høyere nivå.

Uansett kirkeordning mener KfiO at nåværende todeling av den kirkelige virksomhet bør oppheves og det helhetlige ansvar for kirkens samlede virksomhet bør tillegges kirkens valgte styringsorganer. Det bør videre etableres et enhetlig arbeidsgiveransvar for alle lokalkirkelig tilsatte på et nivå nær soknene, men samtidig stort nok til å sikre en profesjonell ivaretagelse av arbeidsgiveransvaret og ledelse. (jfr. OU- prosjektet i Oslo + KAs prosjekt om interkommunalt kirkefellesråd).

Votering

Enstemmig vedtatt. Det var 39 stemmeberettigede tilstede under voteringen.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

- Ingen tillegg*
- De politiske prinsipper som statsforvaltningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene*
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget*
- Det humanistiske verdigrunnlaget*
- At den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke*
- Vet ikke/ønsker ikke å svare*

Uavhengig av hvordan de fremtidige relasjonene mellom kirke og stat blir ordnet, bør samfunnet arbeide for at kristne og humanistiske verdier fortsatt skal være en del av verdigrunnlaget som gjenspeiles i grunnloven.

Votering

Enstemmig vedtatt. Det var 39 stemmeberettigede tilstede under voteringen.

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)*
- Kommunen*
- Vet ikke/ønsker ikke å svare*

Beskrivelsen av Oslo-modellen i NOUen på side 133 er feil. Oslo har i hovedsak den modellen KA går innfor ved at Kirkelig fellesråd har forvaltningsansvaret for gravferdsforvaltningen. I tre andre kommuner i Norge er hele forvaltningen overdratt til kommunen. I Oslo er *driften* etter avtale med Oslo kommune ivaretatt av en kommunal etat, Gravferdsetaten. Dersom Gjønnnesutvalgets flertallsforslag skulle bli resultatet, blir det altså en endring ved at Fellestrådet ikke skal ha noe av forvaltningsansvaret for gravferds- og kirkegårdsforvaltningen.

Den lokale kirke bør fortsatt forvalte gravferdsdriften. Erfaringene viser at fellesrådene på en god måte løser en offentlig og allmenn oppgave for alle innbyggere, uavhengig av trostilhørighet. Samtidig ønsker vi å kunne videreføre dagens modell i Oslo, hvor gravferdsdriften kan ivaretas av kommunen etter avtale med kirkelig fellesråd.

Voteringer:

Gravferdskomiteen 4 for kommunal drift, 3 mot, 7 stemmeberettigede tilstede.
(Gravferdskomiteen er valgt av og blant Fellestrådetts medlemmer og er fagorgan for gravferdsspørsmål)

Kirkelig fellesråd i Oslo 11 for kommunal drift, 28 mot, 39 stemmeberettigede tilstede
under voteringen.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret*
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret*
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret*
- Vet ikke/ønsker ikke å svare*

KfiO er av den oppfatning at kirkebyggene er, og fortsatt skal være, soknets eiendom. Ansvar for forvaltning og drift av kirkebygg bør fortsatt ligge i "fellestrådet" (fellesorgan for flere sokn med en størrelse som sikrer kompetanse). Staten bør ta et økonomisk helhetsansvar for middelalderkirker og et medansvar for listeførte kirker, mens kommunen bør ha det øvrige ansvaret.

Votering

Enstemmig vedtatt. Det var 39 stemmeberettigede tilstede under voteringen.